

מי שאחוז פרק שביעי גיטין

ע.

עין משפט
גר מצוה

- א [מיי] פ"ד מהל' דעות הלכה ב:]
- ב [מיי] גס:]
- ג ד מיי פ"ד מהלכות דעות הלכה טו:
- ד ה מיי שם הלכה א [והלכה טו:]
- ו ה ו ז מיי שם הל' טו טו"ע א"ח סי' נמ סעיף טו:
- ז ח מיי שם הלכה ג:
- ט ט מיי שם הלכה יח:
- י י מיי שם הלכה טו טו"ע א"ח סי' נמ סעיף יז:
- יב כ מיי שם הלכה יח:

ר^ב שימי בר אשי עבד ליה לההוא עובד כוכבים כו'. הקשה ה"ר אלחנן אמאי לא אסור לרפואה העובד כוכבים כדאמרין י"ט כפ' אין מעמידין (ע"ז דף טו.) גזי מילדת ומניקה אפילו בשכר לפי שמגדלו לעבדות כוכבים ואורי' דשמה כדי להתחכם ברפואה שרי כדי שידע לרפאות ישראל ע"י

ענכי תאלף. ענכי גפן המודלת דקל: להוסיף. ילפת: חיטי ארוניים. חטין גסים: אמרא חדפה. על צרול של פשוטי"ר מדש: ונישוף. ימשח: לדבר אחר. זרעת: זאלוני פראסי. צנוכליות על פרכיים שמרפרין אותן במי סם המות: דמפקיד אזיטיה. זלוואה על נכסיו: חלא י"א שמוג. חומץ חוק:

מל דבר. שהוא טוב לו ומתוך לחיכו ואוכל ממנו כל תאוותו מביאו לידי חולי ששמו אחילו: הואיל ואמר מה. שהתמרים יפין לגוף כל כך: משחנן. מחממות: משלשנן. משלשלות: מאשנן. ומונות כח: ולא מפנקן. אינן מתענגות את הלב להיות איסטגים ואע"פ שהן מתוקות: כל שקייני. כל משקין שלדס שותה לרפואה יש להן מנין ימים לשמותם יש מהן ג' יש מהן ז' יש מהן י"ב: זונא דשפיהא דנלפחי. מלא אגרוף מן שתימה שם מאכל העשוי מקמח עדשים ומלח: ונכרוך גופיה כסדינים. כדי שיתחמם גופו ויזיע: וליכא דנוקמיה. ולא יהיה אדם שיקלנו לפי שהיזהר יפה לו: אכול שלש. מלא מעין שלש ושמה שלש והנח שלש בטנן ריקס: ולנשכעוס. וימלא בטנן כעס תעמוד על מילואך אצל אס תמלא מעין אכילה ושמה לנשכעוס חבקע: עטבוז. לטבול

מל דבר. שהוא טוב לו ומתוך לחיכו ואוכל ממנו כל תאוותו מביאו לידי חולי ששמו אחילו: הואיל ואמר מה. שהתמרים יפין לגוף כל כך: משחנן. מחממות: משלשנן. משלשלות: מאשנן. ומונות כח: ולא מפנקן. אינן מתענגות את הלב להיות איסטגים ואע"פ שהן מתוקות: כל שקייני. כל משקין שלדס שותה לרפואה יש להן מנין ימים לשמותם יש מהן ג' יש מהן ז' יש מהן י"ב: זונא דשפיהא דנלפחי. מלא אגרוף מן שתימה שם מאכל העשוי מקמח עדשים ומלח: ונכרוך גופיה כסדינים. כדי שיתחמם גופו ויזיע: וליכא דנוקמיה. ולא יהיה אדם שיקלנו לפי שהיזהר יפה לו: אכול שלש. מלא מעין שלש ושמה שלש והנח שלש בטנן ריקס: ולנשכעוס. וימלא בטנן כעס תעמוד על מילואך אצל אס תמלא מעין אכילה ושמה לנשכעוס חבקע: עטבוז. לטבול

זיבורא מיחייא לא חי אדהכי והכי נשקיה רביעתא דחלא^א שמוג אפשר דחי פורתא ומפקיד לביתה א"ר יהושע בן לוי אכל בשר שורי בלפת ולן בלבנה בלילי י"ד או ט"ו בתקופת תמוז אחותו אחילו תנא והממלא כריסו^א מכל דבר אחותו אחילו אמר רב פפא אפי' מתמרי פשיטא סד"א הואיל^א ואמר מר תמרי משבען ומשחנן ומשלשן ומאשרן ולא מפנקן אימא לא קמ"ל^א מאי אחילו א"ר אלעזר אש של עצמות מאי אש של עצמות אמר אביי אש גרמי מאי אסותיה אמר אביי "אמרה לי אם כולוהו שקייני תלחא ושבעא ותריסו והאי עד דמתסי כולוהו שקייני אליבא ריקנא והאי בתר דאכל ושתי ועייל לבית הכסא ונפיק ידיה ומייתו ליה בונא דשתייתא דמלפחי ובונא דחמרא עתיקא וניגבלינהו בהדי הדדי וניכול וניכרוך כסדיניה וניגיה וליבא דנוקמיה עד דקאי מנפשיה וכי קאי לישקליה לסדיניה מיניה וניא לא הדר עילויה^א אמר ליה אליהו ל' נתן אכול בשליש ושתה שלישי^א והנה שלישי לכשתכחך תעמוד על מילואך תני ר' חייא הרוצה שלא יבא לידי חולי מעיים יבא הגיל בטיבול קיין וחורף יסעודתך שהנאתך ממנה משוך ידך הימנה יואל תשהה עצמך בשעה שאתה צריך לנכבד אמר מר עוקבא האי מאן דשתי טיליא חיורא אחותו ויתק אמר רב חסדא שיתין מיני חמרא הוו מעליא דכולוהו סומקא ריחתנא גריעא דכולוהו טיליא חיורא אמר רב יהודה האי מאן דיתיב בצפרני ניסן גבי נורא ושייף משחא ונפיק ויתבי בשמשא אחותו ויתק תנו רבנן "הקזי דם ושימש מטתו הוויין לו בנים ויתקין הקזו שניהם ושימשו הוויין להן בנים בעלי ראתן אמר רב פפא לא אמרן אלא דלא מעים מידי אבל מעים מידי לית לן בה אמר רבה בר רב הונא יבא מן הדרך^א ושימש מטתו הוויין לו בנים ויתקין תנו רבנן "הבא מבית הכסא אל ישמש מטתו עד שישהה שיעור חצי מיל מפני ששד בית הכסא מלוה עמו ואם שימש הוויין לו בנים נכפים תנו רבנן "המשמש מטתו מעומד אוחותו עוית מיושב אוחותו "דלריא היא מלמעלה והוא מלמטה אוחותו דלריא מאי דלריא אמר רבי יהושע בן לוי סם דלריא דרדרא מאי דרדרא אמר אביי מוריקא דחווי רב פפא אלים ובלע ליה רב פפי אלים ושדי ליה אמר אביי מי שאינו בקי בדרך ארץ ליתו ג' קפיזי קורטמי "דחווי ונידוקינהו ונישליקינהו בחמרא ונישתי^א אמר רבי יוחנן הן הן החזירוני לנערותי: שלשה דברים מכחישים כחו של אדם ואלו הן פחד דרך ועון פחד דכתיב ילבי סחרור עזבני כחי דרך דכתיב^א ענה בדרך כחי עון דכתיב בשל בעוני כחי: שלשה דברים "מתזין גופו של אדם ואלו הן אכל מעומד ושתה מעומד ושימש מטתו מעומד "חמשה קרובין למיתה יותר מן החיים ואלו הן אכל ועמד שתה ועמד הקזי דם ועמד ישן ועמד שימש מטתו ועמד: ששה העושה אותן מיד מת ואלו הן הבא "בדרך ונתייגע "הקזי דם ונכנס לבית המרחץ ושתה ונשתכר וישן על גבי קרקע ושימש מטתו אמר רבי יוחנן והוא שעשאו כסידרן אמר אביי כסידרן מת שלא כסידרן חליש אינו והא מעורת עבדה ליה לעבדה תלת מינייהו ומית ההוא כחוש הוה: "שמונה רובן קשה ומיעומן יפה ואלו הן דרך ודרך ארץ עושר ומלאכה יין ושינה חמין "והקזת דם שמונה ממעטים את הזרע ואלו הן המלח והרעב והנתק בכייה ושינה על גבי קרקע וגדגדניות וכשות שלא בומנה והקזת דם למטה כפלים תנא כשם שקשה למטה כפלים אמר רב פפא למטה

זיבורא מיחייא לא חי אדהכי והכי נשקיה רביעתא דחלא^א שמוג אפשר דחי פורתא ומפקיד לביתה א"ר יהושע בן לוי אכל בשר שורי בלפת ולן בלבנה בלילי י"ד או ט"ו בתקופת תמוז אחותו אחילו תנא והממלא כריסו^א מכל דבר אחותו אחילו אמר רב פפא אפי' מתמרי פשיטא סד"א הואיל^א ואמר מר תמרי משבען ומשחנן ומשלשן ומאשרן ולא מפנקן אימא לא קמ"ל^א מאי אחילו א"ר אלעזר אש של עצמות מאי אש של עצמות אמר אביי אש גרמי מאי אסותיה אמר אביי "אמרה לי אם כולוהו שקייני תלחא ושבעא ותריסו והאי עד דמתסי כולוהו שקייני אליבא ריקנא והאי בתר דאכל ושתי ועייל לבית הכסא ונפיק ידיה ומייתו ליה בונא דשתייתא דמלפחי ובונא דחמרא עתיקא וניגבלינהו בהדי הדדי וניכול וניכרוך כסדיניה וניגיה וליבא דנוקמיה עד דקאי מנפשיה וכי קאי לישקליה לסדיניה מיניה וניא לא הדר עילויה^א אמר ליה אליהו ל' נתן אכול בשליש ושתה שלישי^א והנה שלישי לכשתכחך תעמוד על מילואך תני ר' חייא הרוצה שלא יבא לידי חולי מעיים יבא הגיל בטיבול קיין וחורף יסעודתך שהנאתך ממנה משוך ידך הימנה יואל תשהה עצמך בשעה שאתה צריך לנכבד אמר מר עוקבא האי מאן דשתי טיליא חיורא אחותו ויתק אמר רב חסדא שיתין מיני חמרא הוו מעליא דכולוהו סומקא ריחתנא גריעא דכולוהו טיליא חיורא אמר רב יהודה האי מאן דיתיב בצפרני ניסן גבי נורא ושייף משחא ונפיק ויתבי בשמשא אחותו ויתק תנו רבנן "הקזי דם ושימש מטתו הוויין לו בנים ויתקין הקזו שניהם ושימשו הוויין להן בנים בעלי ראתן אמר רב פפא לא אמרן אלא דלא מעים מידי אבל מעים מידי לית לן בה אמר רבה בר רב הונא יבא מן הדרך^א ושימש מטתו הוויין לו בנים ויתקין תנו רבנן "הבא מבית הכסא אל ישמש מטתו עד שישהה שיעור חצי מיל מפני ששד בית הכסא מלוה עמו ואם שימש הוויין לו בנים נכפים תנו רבנן "המשמש מטתו מעומד אוחותו עוית מיושב אוחותו "דלריא היא מלמעלה והוא מלמטה אוחותו דלריא מאי דלריא אמר רבי יהושע בן לוי סם דלריא דרדרא מאי דרדרא אמר אביי מוריקא דחווי רב פפא אלים ובלע ליה רב פפי אלים ושדי ליה אמר אביי מי שאינו בקי בדרך ארץ ליתו ג' קפיזי קורטמי "דחווי ונידוקינהו ונישליקינהו בחמרא ונישתי^א אמר רבי יוחנן הן הן החזירוני לנערותי: שלשה דברים מכחישים כחו של אדם ואלו הן פחד דרך ועון פחד דכתיב ילבי סחרור עזבני כחי דרך דכתיב^א ענה בדרך כחי עון דכתיב בשל בעוני כחי: שלשה דברים "מתזין גופו של אדם ואלו הן אכל מעומד ושתה מעומד ושימש מטתו מעומד "חמשה קרובין למיתה יותר מן החיים ואלו הן אכל ועמד שתה ועמד הקזי דם ועמד ישן ועמד שימש מטתו ועמד: ששה העושה אותן מיד מת ואלו הן הבא "בדרך ונתייגע "הקזי דם ונכנס לבית המרחץ ושתה ונשתכר וישן על גבי קרקע ושימש מטתו אמר רבי יוחנן והוא שעשאו כסידרן אמר אביי כסידרן מת שלא כסידרן חליש אינו והא מעורת עבדה ליה לעבדה תלת מינייהו ומית ההוא כחוש הוה: "שמונה רובן קשה ומיעומן יפה ואלו הן דרך ודרך ארץ עושר ומלאכה יין ושינה חמין "והקזת דם שמונה ממעטים את הזרע ואלו הן המלח והרעב והנתק בכייה ושינה על גבי קרקע וגדגדניות וכשות שלא בומנה והקזת דם למטה כפלים תנא כשם שקשה למטה כפלים אמר רב פפא למטה

א) וגי הערוך ערך לן בלונבי פ"י המוסף שכן גלגון יוני קורין ליומה לונבי, ט' ונ"י יב: א) ג'לל שמגו כ"ה דפרסיר ובמשהו רב שירא גלון סי' שער חלא שמנן ופי' שחא מינה פרכיות ומשמעותה מין חומץ חריף מאה. א) ד) כמ"י טוסף: שמו. ט) כמותות י"ג: ו) כרכות ג. ו) קדושין חל: ושי"ג. ח) בערוך ערך פלג טוסף: וקלוק ליה ופי' ואוסרין אותן, ט) כמ"י ובערוך חלא מינה ומה שלש, י) כמותות טו: מה י"א יל' סי' א' דהר"ס, י"א ו) מסכת כלה, י"א ו) ג' ארריא פי' משהי ערוך ערך פסקן, י"א ג' דהר"ס, רש"י, טו) שנת ק"א, ו) נחופת אלויה רבה חילוף מתושרין ור"א בערוך ובע"ה, י) שנת קטנ: י"א כמ"י מן הדרך, י"א ו) ונ"י ד"א רבה פי' כ"י רומה, י"א ג' ז"ל שמוג, כ"א ו"ל פת בחומץ, י"א ג' דפרסיר דמור, י"א ד) כמ"י בע"י טוסף: כמו זרע גד, כ"א דפרסיר כדאמר, כ"א ונ"ע מוס' ע"י ט: ד"ה לפקוק.

לעוי רש"י
פשוט"ר. מעדר.
קרב"א. עוית, התבוננות שיריים.
קרב"ג. כרכוס.
שב"ל [שבי"ל].
משוכה, גדר שחיים.
סיני"א [איניש"א].
דאגה.
איילנדרא [אלינדר"א].
כוסבר.

מוסף תוספות
א. וכן משמע מפני שלא היה בקי ברפואות עשה כן. מוס' ע"ז טו: ד"ה לאפקוק. ב. [ד]התם שייך טפי מגדל בן לע"ז. מוס' ה"ל"ש ועי"ש שמיכא מש"י כמ"י ע"ז דף ט: דלכפך שרי.

תורה אור השלם
1. לפי סדרהר עובני כחי ואור עניי גם הם אין אחי: תהלים לה א
2. ענה בדרך כחי קצר יקף: תהלים קב כד
3. פי כחי בגזן חיי השנתי באגודה כשל בעוני כחי ורצמי קעשה: תהלים לא יא

גליון הש"ס
גמ' אכול שלישי ושתה שלישי וכו' ע"י רבה דב' דף ע"ב מד"ה אילנות:

מוסף רש"י

זיבורא. זרעא ע"י ב.) דחלא שמגו. חומץ חוק ארריא בע"י (שם) ומושחנן. מחממות, ומשלשנן. משלשלות: ומאשרן. מחוקות כח כמו (ישעיה ה) אשרו חמין, ולא מפנקן. אינן מרבות אסטגיקא על הלב, ויטלן לשכח (בחובות י). אש גרמי. מולי"ר בע"י (בבבכת גב.). ויתקין. חלשים (בחובות טו: דה י"א). בעלי ראתן. שכן יש לו במתו (שם) חלשים יומר מדי יש להם שכן ממותם (דה"א י). הן החזירוני לנערותי: הכפואות האמורות למי שאינו כחוש, לאחד שוקטני החזירוני אותן רפואות לנערותי להשמיש (שבת ק"א). אכל ועמד. מהר לעמוד פתאום אחר שחלל שזבעו (שם ספסו).

והקזת דם למטה כפלים תנא כשם שקשה למטה כפלים אמר רב פפא למטה